

LÍNIA DIRECTA

IX

Antoni I. Alomar i Aina Moll

Palma
2002

Aquests articles foren publicats al *Diario de Mallorca* amb el suport de la Campanya de Normalització Lingüística.

© del text: Aina Moll i Antoni I. Alomar, segons l'autoria dels textos, 2002.

© de l'edició: Conselleria d'Educació i Cultura, Direcció General de Política Lingüística.

Producció: Produccions Estelroig. C/ de l'Ermità, 17. 07240 Sant Joan.

Dipòsit Legal: PM 2210-2002

VIII

Benvinguda la Direcció General!

Les novetats més esperançadores del discurs d'investidura del President Soler són les referents al tractament donat a la llengua pròpia de les Illes Balears. Des del fet tan senzill, però tan significatiu, de designar-la amb el seu nom científic i estatutari de *llengua catalana* i d'emprar-la en el registre apropiat a la solemnitat de l'acte —article formal, «nosaltres», «nostre», etc., tal com s'havia fet secularment a Mallorca—, fins al propòsit solemne de complir i fer complir la Llei de Normalització Lingüística i de crear amb aquest objectiu la Direcció General de Política Lingüística, tot fa pensar que entrem en una nova etapa d'autogovern en què la llengua tindrà el tracte prioritari que li correspon, com a principal senya d'identitat de la Comunitat Balear.

Val a dir que darrerament s'havien fet intents d'acceleració del procés de normalització en diferents camps, i que per diverses circumstàncies resultaren incompreses —com l'ordre sobre l'ensenyament en català— o no arribaren a posar-se realment en funcionament —com la «segona fase» de la Campanya de NL, els Grups Institucional i Tècnic per a la normalització del Govern, la campanya de normalització de l'esport...— Hem passat una etapa difícil, en què s'ha fet més palesa que mai la necessitat —que vaig exposar reiteradament a la Comissió Interinstitucional de la Campanya, en nom de la Comissió Tècnica— d'un organisme que, des del Govern i amb autoritat de govern, impulsi i guiï el recobriment de la llengua.

Ara que s'ha anunciat la creació d'aquest organisme, hem rebut consultes i comentaris diversos sobre el tema, que es poden resumir en les següents preguntes:

1. Servirà de res, una Direcció General de Política Lingüística?

Servirà de molt. Dit en poques paraules, eliminarà la mancança més greu de l'organigrama del nostre Govern.

Ens queixam, amb raó, de ser l'única comunitat autònoma de llengua pròpia no castellana que no té encara les competències d'educació; però som també l'única que encara no té —i això no depèn de Madrid— direcció general de Política Lingüística. I una direcció general vol dir un camp específic d'acció de govern, un organigrama de gestió, un pressupost propi i un responsable polític amb l'única missió de dur endavant el procés normalitzador.

Vol dir, també, una presència oficial de la política lingüística de la nostra Comunitat a l'exterior. Era llastimos que en congressos i col·loquis estatals o

internacionals on participaven els responsables de política lingüística dels respectius Governos, no hi hagués representació de les Balears, o bé hi fos jo com a coordinadora de la Campanya, que podia donar informació tècnica però no participar en cap decisió política (programes comuns, intercanvis, etc.).

2. Dependrà de Cultura, o de la Presidència o Vice-presidència del Govern?

És una decisió que correspon al Govern, però és de suposar que anirà a Cultura, com en totes les altres Comunitats de llengua no castellana —només el Govern Basc situà a Presidència la Secretaria de Política Lingüística, però després de les darreres eleccions ha rectificat i l'ha passada també a Cultura—. És ver que ha d'actuar «transversalment» dins tot l'àmbit del Govern, però això no s'aconsegueix pel fet d'estar ubicada a Presidència, sinó amb una presència a totes les Conselleries a través dels seus alts responsables. A Catalunya es va resoldre amb la Comissió Interdepartamental de NL, formada pels Secretaris Generals dels diferents Departaments, i l'actual Grup Institucional que coordina el Director General de Cultura n'és l'equivalent a Balears.

3. No perd sentit la Campanya, havent-hi una Direcció General?

Al contrari, en guanya. El que passa és que la coordinació de la Campanya correspon per dret propi al responsable de la política lingüística del Govern (i això em lleva un pes de damunt, ara que m'ha arribat l'hora de la jubilació). Però, com a organisme interinstitucional, la Campanya té un àmbit més ample que una direcció general o una conselleria. El seu organisme rector és una Comissió Interinstitucional presidida pel Conseller de Cultura, de la qual formen part els Delegats de Cultura dels tres Consells Insulars, el Tinent de Batle de l'Ajuntament de Palma, el Director Provincial del MEC, un Vice-rector de la UIB i el President de l'OCB.

Amb el pas de la coordinació a la direcció general de Política Lingüística, començarà realment una segona fase que ha quedat embrionària, i tenc l'esperança que es faci un reenfocament general de la Campanya, que fa anys que sol·licitam des de la Comissió Tècnica. No m'estranyaria —i ho desig sincerament— que amb el temps desembocàs, com a Catalunya, en un Consorci en què el Govern Balear i les altres institucions autonòmiques i locals duguin conjuntament endavant un pla ambiciós de normalització lingüística.

4. Quins són els principals reptes de la futura direcció general?

El més important, aglutinar voluntats en favor de la normalització (i això inclou eliminar recels i fer una acció clarificadora eficaç), de manera que *la*

llengua sigui efectivament *feina de tots*, tant de les institucions com dels militants i votants del partit del Govern i dels diferents partits de l'oposició, i de tota la gamma d'entitats cíviques i culturals.

Si s'aconsegueix això, tot és possible: Servei d'Ensenyament del Català, Pla General de Normalització, Consell Social de la Llengua, acció exterior... Es tracta de formar entre tots la «mata de jonc» que propugnava Ramon Muntaner.

Que ho puguem veure ben aviat!- **A. M.** (21/8/95)